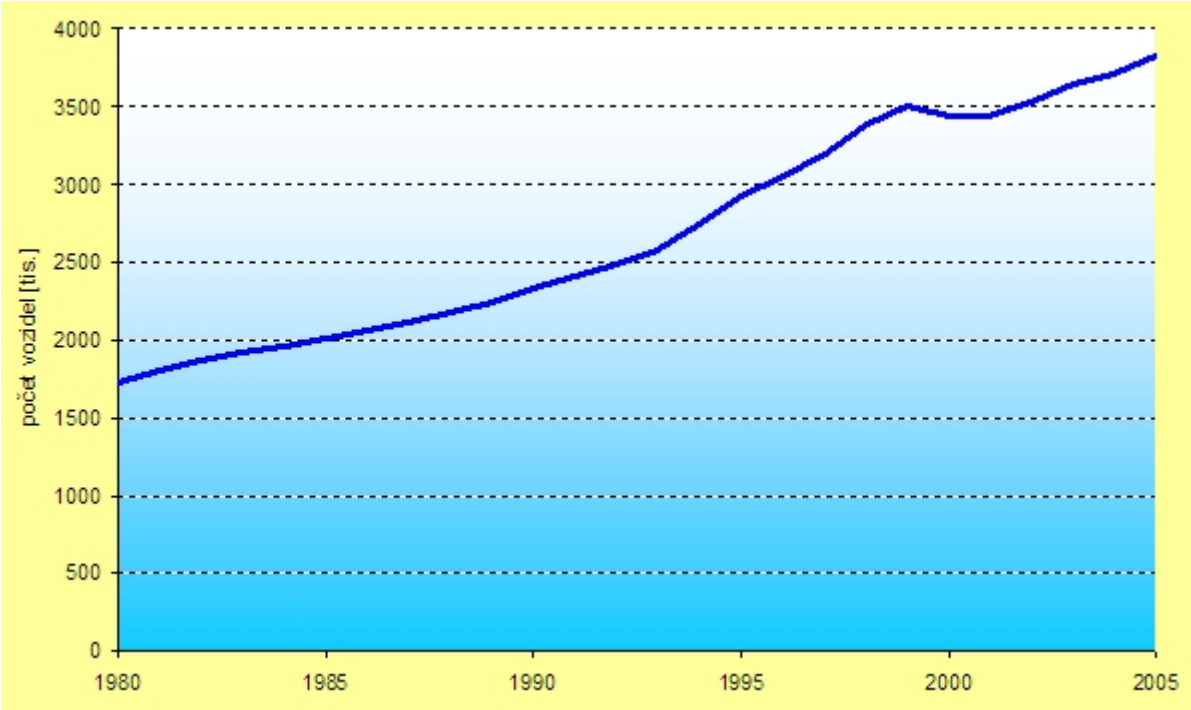
Vývoj počtů vozidel a dopravních výkonů - Osobní automobily + dodávkové vozy

Publikováno: 29. 3. 2007

Osobní automobily (spolu s dodávkovými vozy) tvoří nejrozšířenější třídu vozidel na našich komunikacích od počátku 70. let, kdy zatlačily do pozadí do té doby rozšířenější používání motocyklů (patří do kategorie M1 podle zák. č. 56/2001 Sb., spolu s dodávkovými vozidly). Jejich podíl na celkovém počtu motorových vozidel v ČR je asi 74 %, přibližně stejný podíl i na dopravních výkonech. Osobní automobily představují komfortnější a bezpečnější způsob dopravy, odpovídající i zlepšující se ekonomické situaci obyvatelstva. Jedná se o největší skupinu vozidel s nejširším spektrem uživatelů, jejíž bezpečnost má také největší vliv na bezpečnost celkovou.

Pozn. K osobním automobilům jsou většinou přiřazována obecně i zde v následujících grafech také dodávková vozidla.

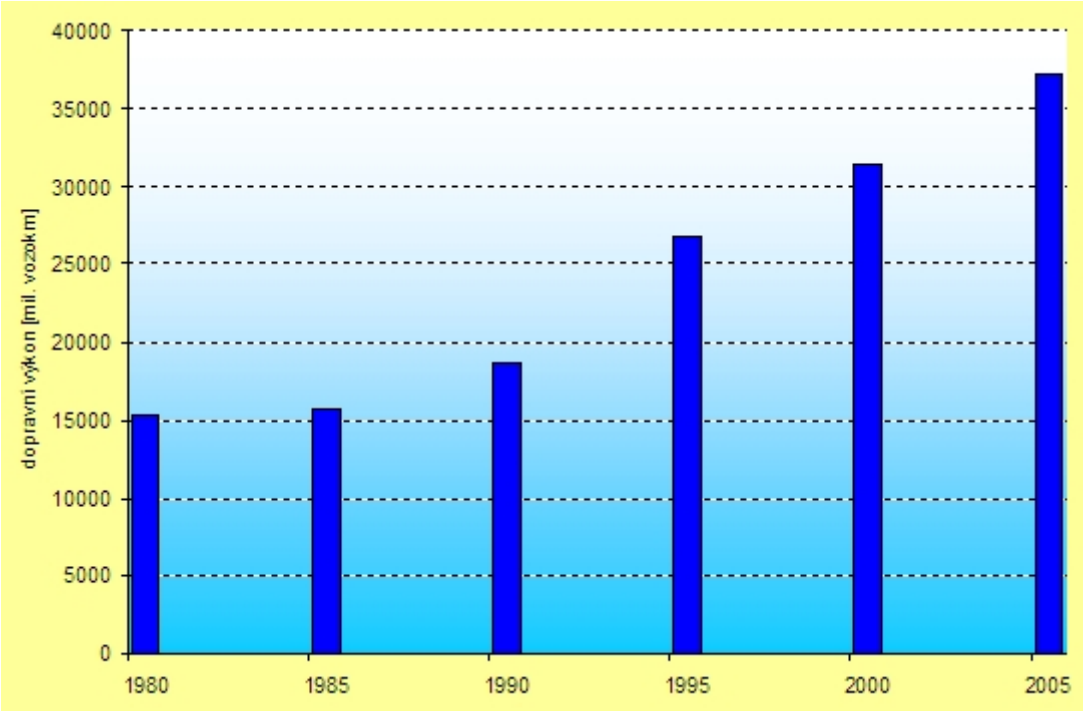
Zvlášť rychlý nárůst počtu osobních automobilů i jejich dopravních výkonů v ČR nastal v 90. letech, kdy se široce prosadily jak v soukromé, tak v podnikatelské sféře. Negativním jevem se však stává souběžné postupné zatlačování podílu ekologicky i bezpečnostně příznivější veřejné dopravy na úkor osobní automobilové dopravy.

Graf 1: Vývoj počtu osobních automobilů v ČR (1980 - 2005, v tis.)

Je možno sledovat stálý nárůst počtu těchto vozidel, zejména během 90. let.

Stupeň automobilizace (počet osobních automobilů na 1000 obyvatel) se zvýšil mezi roky 1980 - 2005 ze 167 na 373 na 1000 obyvatel, tedy 2,2násobně.

Graf 2: Vývoj dopravních výkonů osobních automobilů v ČR (1980 - 2005, v mil. vozokm)

Dopravní výkony osobních automobilů, sledované při celostátních sčítáních dopravy (nejsou zde však zahrnuty výkony na místních komunikacích, které se celostátně nesledují), stále dynamicky rostou. Je to dáno zřejmě nejen zvyšováním jejich počtu, ale i průměrného počtu najetých km na 1 vozidlo za rok, který činil v roce 1980 8878 km, zatímco v roce 2005 již 9756 km ročně na 1 osobní automobil (včetně dodávkových vozidel, bez místních komunikací).
Zatímco v roce 1980 výkony osobních automobilů tvořily 65,4 % z celkového objemu dopravních výkonů, v roce 1995 to bylo už 79 % a v roce 2005 74 %, přičemž v absolutní hodnotě se tyto výkony zvýšily mezi lety 1980 - 2005 na 2,4násobek původní hodnoty. Výhledové koeficienty pro dopravní výkony osobních automobilů v následujících obdobích předpokládají jejich další nárůst.